

بازار — ۱۵ کانون ثانی ۱۹۲۸

جلد : ۹

بشنجی سنه — نومرو ۱۰۲

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده اقدام

یوردی یاننده کی بناده

خصوصی دائره

صاحب و مدیری

محمد مسیح

ملی محسوسه

آبونه شرطلری : سنه لکی ۲۵۰

آلتی آیلغی ۱۲۵ ، فوق العاده

نسخه لرایچون ۳۰۰ و ۵۰۰

غروشدور .

بجموعه مز هیئت نتیجه طبعی تنسیب

ایدلمه بن ازلر اعاده ایدلمز .

هر آیک برنجی و ادبه بشنجی کونلری هیقار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، صرئی مجموعه در .

* اجتماعیت پات * *

فرد و جمعیت

فردی و اراقی

انسانک موجودیتنده ایکی نوع وارلق اولدیفنی بیلوروز: بری فردی وارلق، دیگرکی اجتماعی وارلق. فردک کندی عضو و روحی حیاتی ادامه اید، جک اولار فردی وارلق انسانک مادی موجودیتنه عالم حظارک، المارک مجموعندن عبارت اولوب، انسانک فردی اولان تایلرلری قطمین ایدمجه و فردیتنه عایدیه لری وجود کتمه جک اولان بر تکمندر .

عضو تهمه عالم اولان حظارک، المارک مرکز بر فردی وارلق اولوب مادی اولان بواختیاجا عیز قطمین ایدلمزه وجودیمیز بر اکسیلک، بر بوزو قلفک بزی خبردار ایدمک، اولدیفنی دویارز . بواختیاجارک قطمین ایله حصول بولاجق اولان حظارده عضویمیزده بالایان بر قوتلیمیزی، بر جانلیمایی بیلدرلر.

انسان بوفردی وارلقی «شعور» ینک کوستردیکی یوله یورومک صورتیه یاشار، شعورینک کوستردیکی غایله کمتمک صورتیه فردی وارلق کالنی بولش و آرتق باشقا بر غایله کوزمه تیز بر حلاله وارلق قطمین ایدلش اولور . شو قادارک «فرد» ایله «طبیعت» آراسینده کی مناسبیاردن حصوله کله جک، و انسانک جمعیتدن زیاده طبیعت ایله اولان مناسبیارتینک انکشافدن رجود بولاجق اولان بو حیات فردی کیت کیده «مادیجیلک» = Matérialisme «سوروکله» بونک نتیجه سی اوله رق فردک «جمعیت» ایله اولان مناسبیتده همین همین کسایلر «اجتماعی دویغو» Sens social «دن محروم اولان به روحی حالت کندیکی کوسترمده کجیکمز.

مادیجیلکک فردک روحنده یاراناجقی دونوق، قاتی حیات ایسه اصل انساناق حیاته، اجتماعی حیاته قارشی علاقه سزلنی تولید ایدرکه بویه فردلردن شکل ایدمک بر جمعیتده روحلری یوکلته جک اولان اجتماعی وارلقک علوی مفکوره لرینه دوغرو

وازیگیله کجه تام بر موفقیتک امکائی یوقدر. غربیله شک، غربیلی ذهنیت و سسجیه سی مقدس دین کی بنسه مکله ممکندر . یوقسا اخلاقی مزخرفاتی مدنیت نامنه نشر و تعمیم ایدمزلر، کجک تر یسینده عامل اولمندن باشقا برشی پایش اولمازلر و اونلر برقتلدن، بر وطنسردن دها فرقی بر مجرم دکیلدرلر . جمهوریت هرشیدن اول لیاقتله «مساعی» به عدل و مدنیته استناد ایدن و عدالتک توزیعنده هیچ بر استننا و صنف قبول ایجه ی بر مؤسسه در .

معارض بولندقلری فکرلری تراکته قبول ایتک ضرورتده قارلق آرقادن بیلدیککی یابان، فلان و فلانی قیروب داریلتماق ایچین طبیعت ایدرکی کورون ایکی یوزلو، عاجز و قلاش روحی، مستهزی و لاقد بر اخلاقک عزیز جمهوریمیزده بری یوقدر . عصرلردن بری هر ایلیک قادارده کتولکک مباح و ممکن اولدوغی بو مبارک بورده کنجاره ویره جکمز اخلاق، بوتون بوسیتملرک ضدنی قبول ایدن بر اخلاقدر . آنجاق بوناره ایساق و اینادیرمقله در که یکی نسل، قالدیریم عاشققلندن قورنولور، مرد و متین بر روحله بو وطنک حقیقی احتیاجلرینه صالح و جهو، تنک افداکار وحشی مدافعاری لیاقتی آکتناب ایدم بیلر اونلره فنا نمونه اولقندن توقی ایدم و کندیلرینی حرکتلر . مزک، سینه لمزک غیر مشهور و قصدمز تلقینندن قورنارالم . کنجاردن فداکارلق و مفکوره طلب ایدرکی کندییز دها ج ق قوتله فداکار و مفکوره لی اولالم . . . عکسی تقدیرده نه برشی توصیه ایجه به، نه برشی طلب ایجه به حقمز اولابیلر . . . اولدوغی کی کورونه یسار اولمادی کی کورون بر نسلک تزییف و استحقاریته مروض قالم لسه بوجز انک حقسمز اولدوغی ظن ایتمه ملیدرلر . خلاصه بو وطن و بو کنجک آتی بوز سنه در اینادیمیز حاله بنسه به دیگرمز بر اخلاقه، باشقا بر اخلاقه محتاجدر .

ملی مجمرعه

بر انجذاب دوغرایاجنی کی، جمعیتی یکپاره بر کتله حالنده کوسترمه جک اولان و تساهده وجود بوله ماز، چونکه بویه مادیجی اولان فردلر، جمعیتک قسمی وارلقی ایچنده بوتون روحلری اریتمن اجتماعی قاینا مایه قارشی یابانجی قالمش اولان عادت مادی جزء فردلر حیاتی یاشارلر، و الاق ساحه سنده «مفتمجیلک» = Utilitarisme «ک خود ینلک چوقورینه دوشورلر .

اجتماعی وارلق

حالیو ک انسانک بوفردی وارلقندن باشقا برده اجتماعی وارلقی وارلر و بو وارلق ایدرکه فرد اصل «انسان» حیاتی یاشار . انسانک لاجتماعی بر موجودیتی حائز اولمی اساساً پدکه ممکن اولدیفنی کی، چونکه بویه منفرد و منزوی بر حیات کچیرنلر انسانیت تایلیمیزده استننا تشکیل ایدرلر . فردک روحنده عصرلرک و بر دیککی اعتبارلر نتیجه سی اوله رق جمعیت خارچنده بر حیات کچیرمک عملی و انسانده وجود بوله ماز.

ایشته عادتاقطری اولان بو میل فردده جاننی بر اندیشه حالی آلیر، بواندیشه ایسه اجتماعی حیاته انطابق میلیدر . اگر فرد اجتماعی حیاته انطابق ایدم مزسه روحنده باشقا هیچ برشیه دولدورولماز بر بوشاق حاصل اولور . چونکه فرد کندی فانی وارلقک فوقنده عادتا ابدی بر وارلق ویره جک، انساناق حیاتندن نصیبی آلمسی تأمین ایدم جک اولان عامل، جمعیتک کندی وارلقندن فردک روحنه نفخ ایتدیککی اجتماعی وارلقدر .

اجتماعی وارلقمیزی کدییزده حسن ایدم بیلیمه مز، منسوب اولدیفمیز جمعیتک کندی وارلقندن بئلکمز برشی ویرمش اولمی، جمعیت حیاته کندی حیاتیمزک انطابق ایش بولونمسی، کندییزک جمعیتدن بر فرد اولدیفمیزی روحمیزده درین بر صورتده دویتملیمزله حصول بولور . جمعیت ایله اولان علاقه کمک کیده سی روحمیزده ناصیل درین به بوشاق حصوله کتیرسه جمعیت ایله اولان علاقه کمک قوتی ده اونبته بئلکمز جمعیتک یوسک وارلقیه دولدورر .

فرد و جمعیت

فرد و اجتماعی، ارادی و یره جگ اولان عامل «جمعیت» اولوب جمعیت ایسه بیلدیکیز کبی بر طاقیم اجتماعی مؤسسهرک مجموعدن عبارت خارجی بر واراندیر. نر هر هانکی بر جمعیت، منسوب اولوقد لایسیده کک: بیزک انسانغمزی و عوامیه باشلارز، و بر دیرقونک تکامل درجه سته کورمانسانقلده کی مرتبه، مزک آرتدانی حس ایدرز.

یوقسا فردک کندی وارلی ایچنده قالدیر، جمعیتله اولان علاقه، سنی کسیدیکنی فرض ایلم: فردی حیاندز باشقا، واراق باشامیه، جمعیت علاقه نی ککندده دویانار کیمه «انسانلق» نصیبی ا راک ایدمه سیمش دیکلر و انما «انسانیت عالی» دیز؛ بویه بوک برعالم تصور ایدر، بوعلی ده بوتون فردلر یکنه قی برصورتده باشادقلری وارانی اوعلاله نسبت ایدرک تجیل ایدرکی اولورز. فقط بوکون کوزومزک اوکنده اولوقد اولان آیت بوک طابان طابانه ضدیدر. اکر انسان دیدیکمز فرد بر جمعیت منسوب اولماسا، فردلرک منسوب اولدقلری جمعیتارن مشکل بویه بر زمهره بولونماسا اساساً «انسانیت عالی» دییه بیلیمه مزه امکان حاصل اولماز.

ذاتاً فردک جمعیت ایله اولان علاقه سیک درجه سیدرک فرد ده انسانلق مرتبه سنک تحالفی کوسترز. فردایله جمعیت آراسندکی علاقه نه قدار صیقی، فردده «جمعیت دیرقونسی» نه قدار دیرن اولور. فردک انسانی مرتبه سی ده اوکا کوره توجیلور چونکه مادامک بزم فردی حیانتزک فوند، فردی حیانتزدن باشقا اوله رق برده اجتماعی حیاته وارد. اصل بواجتماعی حیانتدک بزه انسانغمزی بیلدر، نزم اصل انسان اوله قیا امامزنی تأمین ایدر. بواجتماعی حیاتی زمو ن جمعیت ایله اولان علاقه نک درجه سی ده اوکا کوره اهمیت آلیر.

نواهییت بوکون نه قدار محسوس ایسه انسانلک بدایتندنبیری ده او قدار کندی حس

فرانتز ادیبانی:

انتخاب رفقای من درسته

— رونسار — دن

آرتیق بانگیزی دوعز، تامادایف ککیز مال کلنجه آقشاملری، قالدیک ک آلدده اوجاغ ککیزک قارشینه سیکه چک وبر طرفدن یه ماقلری بوشالتوب اورگ ارر، بر طرفدن ده مصراعر می بجه رکن کندی کندی ککیزه شاشارق دییه حکم ککیزک:

— بن کنج ایکن (رونسار)،
حسنی تبجیل ایدردی!

کول

کوزهم، هایدی کیدب قویو قیرمیزی مانطوسی صاحبین کوشه آجان کولک، بویکیدی وقتی، ایسه نک تیوریمارله یوزنک سنک ککیزه بکیزه ن رنگنی قاب ایدب ایتمه یکنه، قالم!

برنج انور

ایتمه برمشدر مثلاً ابتدائی جمعیتارده فردک تام جمعیتک بر فردی، رانسان اوله بیلیمسی ایمین اوفرک «سلوک Initiation» ایلمه سی، یعنی جمعیته انتساب ایتمی لازم کایر [۱] س لولک بر طاقم مراسمی وارد. غایت هیجانلی، غیانی بر صورتده اجرا اولان او مراسمدن صوکر ا فرد جمعیتک آدمی اولمش، یعنی انسانلق مرتبه سنی ایدیش اولور اوندن اول موقع سبز فرد، برهیچدن باشنا برشی دیکلر: «سری» برماهیق حائز اولان بوحل قرون وسعاده «دینی» برماهیق اکتساب ایش، بوکون ایسه «حرثی» برماهیق آلمشدر. معاصر مدینه فردک حشرده کی درجه سیدرک انسانقلده کی مرتبه سنی تعیین ایدر. ایتمه «فرد» ایله «جمعیت» آراسندکی بوناسبتدیرک فردی «انسان» قیلار.

فیل نغمه

استانبول دارالفنونده منعلق مدرسی

[۱] «سالماتقلده «ختان»، خرسنا نلقده «واقتیر» بررسولوکدن باشقا برشی دیکلر.

ادبیات تارنجی

نجاتی

۱۰۱

دیوانی، احمد باشا ایله مناسبتی، تذکره نویسلرک نجاتی حقدنی فکری

بر آزاو، نجاتیک المزدده الیوم دیوانندن باشقا اثری یوقدر، دیمشده مع الاسف بوده جدی بر تدقیقه تابع طوتیلمادی ایچون، شمدی یه قدار شاعرک ادبی شخصیتی لاقیله طانیادنی کی، ادبیات تاریخمزدکی موقی ده حقیه آمین ایدیه ممشدر. دیوانی تنبع ایدیلنجه کورولورک، نجاتی، احمدباشانی تعقیب ایتمکیزن اوکا قوت ایتشدر. کندی زماننده بیله مناقشه ایدیان بو حقیقی واقعا و، محویت کوستره ک لسانا اعتراف ایتمک ایسته ممش، فقط طبیعتک قوتیه فعلاً اظهار و اثبات ایتشدر.

نجاتیک سلفلرینه رجحانی سکی تذکره نویسلریمزک آراسنده الزیاده قوت وجسارته، فکریمزک دوعز و لغته اعتقاد ایدرک ادعا ایدن لطیفدر. حکملری اکثرته مصیب اولان لطیفی نجاتیدن بحث ایدرکن «میدان نظمک پهلوان خوشکونی و شعر روان بخش آبدارله شعرای رومک یوزی صویدر. ضربوب امثالده منفرد و مخترع و اسلوب مقاله موجد و مبدعدر. شعرسلیس و نفیسی الفاظ و سلاستده هموار و یکستدر. سوزک اول روحن اول بولشدر. بو خصوصه ماعداسی آکاپرو اولمشدر. نکسته شناسان علوم و فنون مثل کوبلیک جهتندن اجماع و اتفاق اوزره آکا کوره طوسی روم و ملک الشعر ایدمشلردر... طرز غزلده اسلوب شعرای ساقیه کندی زمانه کلنجه کتب منسوخه کی نسخ و اشعار قدماک عقد بیع اعتبارن بیع فاسدکی فسح ایتشدر. مقال پرخیان سحر حلال ایدوب سرحد اعجاز ایلتمشدر. وزیان ترکیده سخن ورلک و نکته پرورلک شیوه سی آند تاممدر.

[۱] ماقبل ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۱ نومرولو نسجه مزدر.